6.SINIF 1. ÜNİTE
ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

SOSYAL BİLGİLER

Bu kitapçık ANKARA Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

I. BÖLÜM

TOPLUM İÇİNDEKİ ROLLERİMİZ

ETKİNLİKLER

ETKİNLİK 1

Doğru mu yanlış mı?

Köyde yaşayan ve eşine tarla işlerinde yardımcı olan Nazmiye Hanım, ekonomik koşullardan dolayı Ankara'ya taşındığında bir temizlik firmasında çalışmaya başlamıştır. Aynı zamanda halk eğitim merkezinde dikiş – nakış kursuna katılmıştır. Nazmiye Hanım hem ev ekonomisine katkı sağlayıp hem de sosyal yönünü geliştirdiği için çok mutludur.

Metinde verilen bilgilerden yararlanarak aşağıdaki cümleleri değerlendiriniz ve doğru ise başlarındaki boşluğa (D), yanlış ise (Y) yazınız.

( ) Yaşadığı ortam değiştiğinde Nazmiye Hanım'ın rollerinde de değişiklikler olmuştur.

( ) İnsanlar ekonomik kazanç elde ettikleri işlerini yaparken sosyal konularla da ilgilenebilir.

( ) İnsanların başka bir yere taşınması rollerinde herhangi bir değişikliğe yol açmaz.

( ) Nazmiye Hanım yaptığı çalışmalardan dolayı ailesini ihmal etmektedir.

( ) Sosyal faaliyetlerde bulunmak insanın duygu dünyasına da iyi gelmektedir.

ETKİNLİK 2

Rollerim: Doğuştan mı, sonradan mı?

Rollerimizi doğuştan kazanabildiğimiz gibi sonradan kazandığımız rollerimizde bulunmaktadır. Doğuştan kazandığımız roller süreklidir ama sonradan kazandığımız roller değişebilir.

Aşağıda verilen rolleri doğuştan edinilen ve sonradan edinilen roller olarak gruplayınız.

1. Kardeş	**6.** Mimar
2. Öğretmen	**7.** Spor Kulübü Üyeliği
3. Öğrenci	**8.** Teyze
4. Ağabey	**9.** Evlat
5. Torun	**10.** Müşteri

Doğuştan Edinilen Roller	Sonradan Edinilen Roller
....	....
....	....
....	....
....	....
....	....

ETKİNLİK 3

Değişen Rollerim

Ahmet Bey bir okulda öğretmen olarak görev yapmaktadır. Aşağıda Ahmet Bey'e farklı şekillerde hitap eden kişiler verilmiştr.

Aynı kişiye üç farklı kişinin farklı şekilde hitap etmesinin temel nedeni ne olabilir? Öğretmenin sahip olduğu roller nelerdir? Açıklayınız.

....

....

....

....

....

....

....

....

I. BÖLÜM SORULARI

1. "İçinde bulunduğumuz zamana ve duruma göre farklı roller üstleniriz."

Buna göre bu yıl 6. sınıfa başlayan Ali;

I. Öğrenci

II. Yolcu

III. Üye

IV. Doktor

rollerinden hangisini <u>üstlenemez</u>?

A) I

B) II

C) III

D) IV

2. **Bir kişinin iş yerinde sekreter, evde anne, yardımlaşma kulübünde temsilci olabileceği düşünüldüğünde roller hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**

A) Toplumda bireylerin farklı rolleri bulunur.

B) Rollerin getirdiği sorumluluklar vardır.

C) Rollerin tamamı doğuştan kazanılır.

D) Roller kişilere haklar kazandırır.

3. İnsanlar hayatları boyunca içinde bulundukları grup ve kurumlarda çeşitli roller üstlenir. Hatta aynı anda birden fazla role de sahip olabilir.

Aşağıda verilenlerden hangisi 6. sınıf öğrencisi Salih'in sahip olabileceği rollerden <u>değildir</u>?

A) Asker

B) Çocuk

C) Kardeş

D) Arkadaş

4. Bireylerin üstlendikleri roller değiştikçe kendilerinden beklenen davranışlar da değişmektedir. Üstlendiğimiz role uygun davranışlarda bulunmak ve farklı rollerin davranışlarını birbirine karıştırmamak büyük önem taşımaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi 6. sınıfta okuyan Hasan Arif'in yerine getirmesi beklenen davranışlardandır?

A) Anne ve babasına ev işlerinde yardım etmek.

B) Evin ihtiyaçlarının karşılanmasını takip etmek.

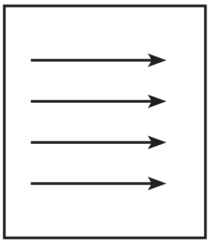
C) Ailede alınan kararların uygulanmasını sağlamak.

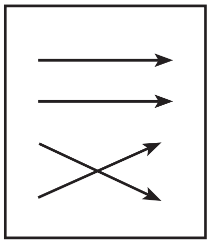
D) Ailesinin güvenilir bir ortama sahip olmasını sağlamak.

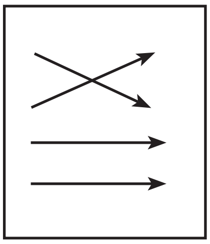
5. Aşağıda bazı roller ve sorumluluklar verilmiştir.

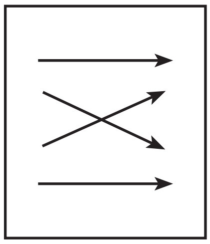
ROLLER	**SORUMLULUKLAR**
DOKTOR	HASTALARI TEDAVİ ETMEK
ŞOFÖR	TRAFİK KURALLARINA UYMAK
ÖĞRENCİ	TAKIM ARKADAŞLARIYLA UYUMLU ÇALIŞMAK
FUTBOLCU	PLANLI DERS ÇALIŞMAK

Yukarıda verilen roller, sorumluluklar ile eşleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi gibi olur?

A)

B)

C)

D)

6. Ortaokul 6. sınıf öğrencisi Ceylin, sabah okula gitmek için servise bindi. Servisteki arkadaşlarıyla sohbet ederek okuluna gitti. Sınıf Başkanı olarak sınıf düzenini sağlama görevini yerine getirdi. Teneffüs zilinin çalmasıyla okul kantinine giderek alışveriş yaptı. Okul çıkışı voleybol takımının antrenmanına katıldı. Antrenmandan sonra servise binip eve gitti.

Yukarıdaki paragrafta Ceylin'in üstlendiği hangi rolden <u>bahsedilmemiştir</u>?

A) Öğrenci

B) Müşteri

C) Yolcu

D) Evlat

7. ve 8. soruları aşağıdaki metne göre cevaplandırınız.

Merhaba, ben Şermin.
Doğduğumda annem beni “Şeker Şermin”
diye severmiş. Okul hayatım boyunca “Çalışkan Şermin”
oldum hep. Meslek hayatım da “Şermin Öğretmen” olarak toplu-
ma faydalı öğrenciler yetiştirdim. Önce kardeşimin çocuklarına
teyze, sonra da tek evladım Kağan’a anne olarak sevgi ve say-
gının önemini anlattım. Şimdi de torunlarım “Şeker
Ninem” diye seviyor beni.

7. Aşağıdakilerden hangisi Şermin Hanım’ın zaman içerisinde üstlendiği rollerden biri <u>değildir</u>?

A) Babaanne

B) Öğrenci

C) Evlat

D) Hala

8. Aşağıdakilerden hangisi Şeker Nine’nin anlatımından çıkarılabilecek bir yargıdır?

A) Rollerimizin hepsini doğuştan getiririz.

B) Yaşam boyu herkes aynı rolleri üstlenir.

C) Sahip olduğumuz roller zaman içinde değişebilir.

D) Sosyal rollerimiz kişisel özelliklerimize göre ortaya çıkar.

9. Sabah çok güzel bir haberle uyandık. Dün gece hastanede ablamların bir kız bebeği dünyaya geldi. Yani benim de bir yeğenim oldu. Yaşasın artık ben bir ………………….. Kardeşimle birlikte kahvaltımızı yaparak heyecanla hastanenin yolunu tuttuk. Kardeşimle aramda üç yaş var. Ben kardeşim Duygu’nun ……………………… Hastaneye ulaştığımızda, babam bizi büyük bir sevinçle karşılayarak, Allah’a şükürler olsun ablanız da torunum da gayet iyiler artık ben bir.……………….. diyerek bize sarıldı. Sonra hep birlikte içeri girerek ablamı ve yeni doğan yeğenimi gördük.

Verilen metinde Ahmet’in anlattıklarına bakılarak boş bırakılan yerlere aşağıdaki rollerden hangileri sırasıyla yazılmalıdır?

A) Amcayım – Abisiyim – Yeğeniyim

B) Dayıyım – Abisiyim – Dedeyim

C) Abisiyim – Kuzeniyim – Torunuyum

D) Dedeyim – Abisiyim – Amcayım

10. Ailesinin tek çocuğu olan Ahmet, Yozgat'ta dünyaya gelmiştir. İlkokulda tiyatro kulübüne üye iken lisede basketbol takımına girmiştir. Liseyi bitirdikten sonra Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümünü kazanan Ahmet, üniversitenin halk oyunları ekibinde yarışmalara katılmaktadır.

Metinde verilen bilgilere bakılarak Ahmet hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Evde çocuk rolündedir.

B) Birden fazla rol üstlenmiştir.

C) Okul dönemlerine göre farklı roller üstlenmiştir.

D) Rollerine ait sorumluluklarında eksiklik göstermiştir.

11. Samet Bey inşaat mühendisidir. Yeni bir firmada işe başlayan Samet Bey'e proje müdürlüğü görevi verilmiştir. Aynı zamanda şirketin şantiye şefliği görevini de yerine getirmektedir. Yoğun iş temposundan fırsat buldukça kızı Aslı ile oyun da oynamaktadır.

Buna göre Samet Bey ile ilgili;

I. Rolleri zamanla değişmiştir.

II. Sorumluluk sahibi biri değildir.

III. Birden fazla rol üstlenmektedir.

IV. İşi dışında hiçbir şeyle ilgilenmemektedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve III

B) I ve IV

C) I, II ve IV

D) I, III ve IV

12. İzmir'de yaşanan orman yangını sırasında civardaki köylüler traktörleriyle su taşıyarak yangının söndürülmesine yardım etmişlerdir. Manisa Belediyesi de itfaiye ekiplerini yardım için bölgeye göndermiştir. Ankara'daki öğrenciler ise yanan ağaçların yerine yenilerinin dikilmesi için fidan kampanyası düzenlemişlerdir.

Metinde anlatılan olay aşağıdaki kavramların hangisine örnektir?

A) Ön yargı

B) Ayrışma

C) Dayanışma

D) Farklılaşma

13. • İnsanlar hayatları boyunca çeşitli roller üstlenmişlerdir.

• Kişi; ailede çocuk, okulda öğrenci, toplu ulaşım aracında yolcu, markette müşteri rolünde olabilir.

Verilen bilgilerden hareketle toplumdaki rollerimizin farklılaşmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

A) İhtiyaçların fazlalaşmasının

B) Toplumda rollerin değişmesinin

C) Hayat boyu eğitimin sürmesinin

D) Bireyin katıldığı grupların farklılaşmasının

12. ve 13. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Feryal Özel, 27 Mayıs 1975 tarihinde İstanbul ‘da doğmuştur. Anne ve babası doktordur. İstanbul’da Üsküdar Amerikan Lisesi’nden mezun oldu. Ardından NewYork ‘ta Columbia Üniversitesi ‘nde Fizik ve Uygulamalı Matematik eğitimini okul ikinciliği alarak 1996 yılında tamamladı. Feryal Özel, 2001 yılında Yunanlı Demetrios Psaltis ile evlendi. Deniz ve Selin adlarında 2 kız çocuğu vardır. 2002-2005 yılları arasında NASA İleri Araştırmalar Enstitüsü’nde görev yaptı. Feryal Özel, dünyada ilk kez kara deliğin görüntülenmesini sağlayan 200 bilim insanı içinde tek Türk bilim insanı olarak yer aldı. NASA’da çalışan ilk Türk kadın bilim insanıdır.

14. **Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi Feryal Özel’in rollerinden biri değildir?**

A) Eş

B) Anne

C) Fizikçi

D) Kardeş

15. **Verilen bilgiye göre Feryal Özel’in rol ve sorumluluklarının zaman içerisindeki durumu hakkında hangisi söylenebilir?**

A) Rolleri zamanla değişim göstermemiştir.

B) Rolleri değişmiş ve artmıştır.

C) Rolleri zamanla azalmıştır.

D) Sorumlulukları azalmıştır.

16. Rol; bir kişinin karakterize edilen istekleri, hedefleri, duyguları veya inançları gibi hareketlere denir. Sosyal rol kişinin grup içerisinde aldığı sorumluluklar ya da görevlerdir diyebiliriz. Sosyal rol kişinin ne yaptığı hakkında bize bilgi verir. Üzerimizde bulunan sosyal rollerimiz zamanla değişime uğrayabilir, sürekli aynı rolleri üzerimizde taşımayabiliriz. Okulda öğrenci rolünde iken mezun olduğumuzda bu rolümüz de sona erer.

Verilen açıklamaya göre sosyal roller ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Zamanla yeni ve farklı roller üstleniriz.

B) Tüm sosyal rollerimizi doğuştan kazanırız.

C) Rollerimizin hepsi kalıcıdır ve ömür boyu sürer.

D) Rollerimizin belirlenmesinde tek etken ailemizdir.

17. Dünyaya geldiğimiz andan itibaren çeşitli gruplara dahil oluruz. Bu gruplarda birtakım roller üstleniriz. Katıldığımız gruplar değiştikçe rollerimiz de değişir. Bazen aynı grup içerisinde farklı roller de üstlenebiliriz. Üstlendiğimiz bu roller bize bazı sorumluluklar yükler. Önemli olan bu rollerin gerektirdiği sorumlulukları yerine getirebilmek, rollerimize uygun davranışlar sergilemektir.

Buna göre aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşılamaz?

A) Birden fazla grubun üyesi olabiliriz.

B) Rollerimiz bize aynı sorumlulukları yükler.

C) Katıldığımız gruplarla birlikte rollerimiz de değişebilir.

D) Rollerimiz değiştikçe sorumluluklarımız da değişebilir.

18. Hatırlıyorum da küçük bir çocukken yatağımı düzeltir; anneme sofrayı hazırlarken yardım ederdim. Bunun için ailem mutlu olur ve bana teşekkür ederdi. Şimdi ise yatağımı düzelttiğim ve sofrayı hazırlamaya yardım ettiğim halde, bulaşık makinesini boşaltmamı ve odamı tamamen temizlememi de istiyorlar. Bunları yapmadığım zaman çok mutsuz oluyorlar. Ailemi eskisi kadar mutlu edemediğimi düşünüyorum.

Yaşadıklarını anlatan 6. sınıf öğrencisi Selin'in durumu kavramasına aşağıdaki açıklamalardan hangisi yardımcı olabilir?

A) Rollerin getirdiği sorumluklar yaş ilerledikçe artabilir.

B) Her gruptaki rollerimiz ve sorumluklarımız farklı olabilir.

C) Herkesin ailesini mutlu etmesi en önemli sorumluluğu olmalıdır.

D) Bireylerin sorumlukları sadece belirli hakları elde etmek için vardır.

19. Okullar kapanınca Ali'nin ailesi Ankara'dan tatil için memleketleri Manavgat'a gitmişlerdir. Ali tatil süresi boyunca bazen çiftçi olan dedesine domates toplamasında yardımcı olmuş bazen kırık domates kasalarının onarılmasında dayısına yardımcı olmuştur. Ali, Manavgat'ta yeni arkadaşlar da edinmiştir. Çok güzel basketbol oynadığı için takım arkadaşları tarafından çok sevilmiştir.

Bu bilgilere bakılarak Ali'nin aşağıdaki rollerden hangisine sahip olduğu söylenemez?

A) Torun

B) Yeğen

C) Kuzen

D) Sporcu

II. BÖLÜM

BİZİ “BİZ” YAPAN DEĞERLERİMİZ

ETKİNLİKLER

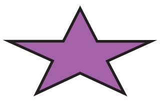
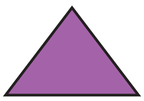
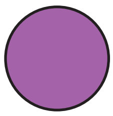
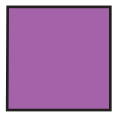
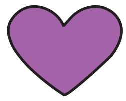

ETKİNLİK 1

Bul ve Eşleştir

Aşağıda şekillerle eşleştirilerek verilen kültür unsurları ile örnek olayları içeren cümleleri eşleştiriniz.

(Cümlelerin başlarındaki numaraları şekillerin altlarındaki boşluğa yazınız.)

Kültürümüzü Oluşturan Unsurlar					
Din	Dil	Tarih	Gelenek-Görenek	Mimari	Yemek
					

Cümleler:

I. Teyzesinin kına gecesine katılan Doğa yöresel kıyafetler giyinmiştir.

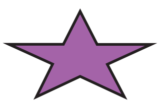
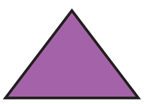
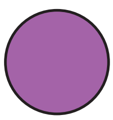
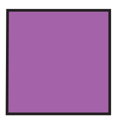
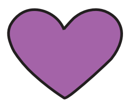
II. Beypazarı’ndaki evlerin düzenli ve şirin görünümü birçok kişiyi etkilemiştir.

III. Yaz tatilinde Trabzon’a giden Ayşe, Sümela Manastırının birçok fotoğrafını çekmiştir.

IV. Ramazan ayında arkadaşlarıyla teravih namazına giden Ahmet, kendisini oldukça mutlu hissetmiştir.

V. İzmirli olan Cem, babasının tayininden dolayı taşındıkları Diyarbakır’da bir müddet acılı yemeklerden yiyememiştir.

VI. Dil kursuna giderek Türkçe öğrenen Alman turist, tatil için geldiği Ege Bölgesinde köy ve kasabaları gezerken konuşulan birçok kelimeyi anlamakta güçlük çekmiştir.

Şekillerin altındaki boşluğa cümlelerin başındaki numaraları uygun şekilde yazınız.					
					

ETKİNLİK 2

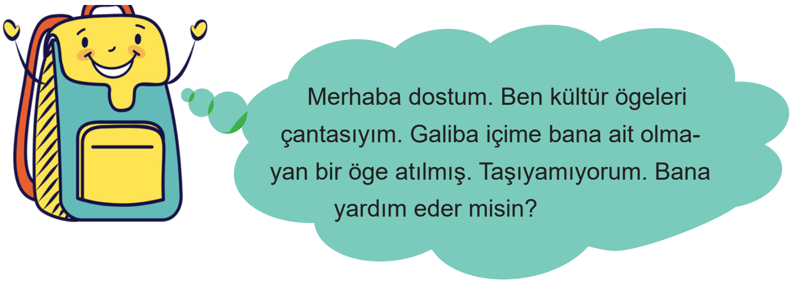
Oynayalım - Öğrenelim: Anagram Bulmaca

Aşağıdaki kutucuklarda 1. ünitede öğrendiğiniz bazı kavramlar harf sırası karışık olarak verilmiştir. Önce harfleri doğru bir şekilde sıralayarak ortaya çıkan kelimeyi altında verilen boşluğa yazınız. Kelimeyi bulduktan sonra mesaja ulaşma aşamasına geçiniz. Her kelimenin önündeki numara o kelimenin kaçıncı harfini mesaja ulaşmak için kullanacağınızı göstermektedir. Harfleri "Mesaj" kelimesinin önündeki boşluğa sol üstteki numara sırasıyla yazarak mesaja ulaşınız. Kolay gelsin.

1. Ö Y I N G R A [1]	2. Ü Ğ D N Ü [5]	3. R E M C İ [1]
....	....	....
4. K E N E G E L [2]	5. K U L S O L U R U M [1]	6. A K H [2]
....	....	....
7. Y A L I K I Z [7]	8. Ö G R E K E N [1]	9. M A Ş A L D I M R A Y [5]
....	....	....

MESAJ: ◯ ◯ ◯ ◯   ◯ ◯ ◯ ◯ ◯

1.

Aşağıdaki seçeneklerde, çantanın içinde yer alan bazı ögeler verilmiştir. Hangi ögeyi çıkarırsak, kültür ögeleri arasında yer almayan ögeyi çıkarmış ve çantaya yardım etmiş oluruz?

A) Ninniler

B) Türküler

C) Halk oyunları

D) Sosyal medya

2. Sosyal Bilgiler dersinde öğretmeni, Selim'den 'kültürü oluşturan unsurları' söylemesini istemiştir.

Selim, öğretmenine aşağıdaki cevaplardan hangisini verirse yanlış cevap vermiş olur?

A) Düğünlerimiz

B) Yemeklerimiz

C) Bayramlarımız

D) Milli maçlarımız

3. Kültürün ögelerinden bazıları şunlardır:

I. Dil

II. Tarih

III. Mimari

Seçeneklerden hangisi yukarıda verilen kavramlardan herhangi biriyle ilgili <u>değildir</u>?

A) Bireylere yaşadığı toplumun geçmişini öğretir.

B) Kültür ögelerinin nesilden nesile aktarılması sağlar.

C) İnancımızın davranışlarımıza ve sözlerimize yansımasıdır.

D) Kültürün maddi yapısal unsurlarından olan eserlerimiz korunur.

4. “Gelecekte bizi nelerin beklediğinin en iyi göstergesi, geçmişte başımıza gelenlerdir” (John Sheran)

Yukarıdaki cümlede kültürümüzü oluşturan ögelerin hangisinden bahsedilmektedir?

A) Dil

B) Din

C) Tarih

D) Gelenek

5. “……………. kültürel ögelerin nesilden nesile aktarılmasında rol alır. Aynı zamanda toplumsal birlik ve dirliği sağlayan bir iletişim aracıdır.”

Yukarıdaki açıklamada boş bırakılan yere hangisi gelmelidir?

A) Din

B) Dil

C) Mimari

D) Gelenek

6. “Toplu bir milleti istila etmek darmadağınık bir milleti istila etmek gibi kolay değildir.”

Mustafa Kemal Atatürk bu sözüyle aşağıdakilerden hangisinin önemini vurgulamaktadır?

A) Birlik ve beraberliğin

B) Ortak geçmişin

C) Din birliğinin

D) Milli dilin

7. Komşusu Melahat teyzenin hasta olduğunu duyan Duygu, anne ve babasına Melahat teyzeyi ziyarete gitmek istediğini söylemiştir. Duygu’nun bu isteği babasının çok hoşuna gitmiştir. Annesi; “Hasta ziyaretine eli boş gidilmez, Melahat teyze baklavayı çok sever, giderken pastaneden baklava alalım.” demiştir. Melahat teyze bu ziyaretten çok mutlu olmuştur.

Verilen metne göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

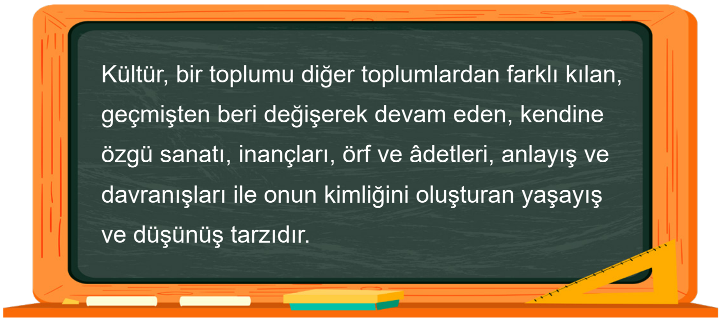
A) Hasta ziyaretleri kültürümüzde geleneksel bir davranıştır.

B) Bu tür ziyaretlerde daha çok bireysel çıkar ön plandadır.

C) Duygu çevresindeki insanlara karşı duyarlı bir insandır.

D) Ziyaret ve hediye paylaşma duygusunun gösterir.

8.

Sosyal Bilgiler Öğretmeni Dilek Hanım'ın "Çocuklar tahtaya yazdığım kültür tanımında hangi değerlerimiz yer almamıştır?" sorusuna öğrencilerden;

Ebru : Din

Ayşe : Dil

Ahmet: Gelenek ve görenekler

Ali : Tarih

cevabını vermiştir.

Öğretmenin sorusuna hangi öğrencinin verdiği cevap doğru değildir?

A) Ahmet

B) Ebru

C) Ayşe

D) Ali

9. Ünlü bilim insanı Oktay Sinanoğlu dilimizi korumanın önemini "Bir ülkenin dilini yok etmek, o ülkenin, o ulusun, o milletin adını tarihten silmek demektir." sözüyle vurgulamıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi dilimizin zarar görmesine neden olmaz?

A) Tabelalarda yabancı kelime kullanılması

B) Türkçe kelimelerin yanlış kullanılması

C) Sosyal medyanın yoğun kullanılması

D) Yabancı kelimelerin dilimize girmesi

10. "Her milletin kendine özgü gelenekleri kendine özgü âdetleri kendine özgü milli özellikleri vardır. Hiçbir millet aynen diğer milletin taklitçisi olmamalıdır. Çünkü böyle bir millet ne taklit ettiği milletin aynısı olabilir ne de kendi milliyeti içinde kalabilir. Bunun sonucu şüphesiz ki acıdır."

Mustafa Kemal Atatürk'ün yukarıdaki sözüne göre milli kültürümüz ile ilgili hangisine ulaşılamaz?

A) Milli kimliğimizin önemine

B) Millet olmanın özgünlük gerektirdiğine

C) Milli kültürümüzde diğer kültürlerin etkisinin olduğuna

D) Başka milletlere benzemenin bizi köklerimizden koparabileceğine

11. Sosyal Bilgiler öğretmeni Ali Bey kültür ögelerinden biri olan tarih ile ilgili aşağıdaki bilgileri vermiştir:

- Toplumsal kimliğimizin oluşmasını sağlar.
- Tarih sayesinde insanlar bir araya gelir.
- Tarih milletlerin ortak hafızasıdır.
- Millî kültür meydana gelir.

Öğretmenin verdiği bilgilerden hareketle kültürün bir ögesi olan "tarih" ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Sebep-sonuç ilişkisine dayandığına

B) Toplumun devamlılığını sağladığına

C) Tarafsız bir bilim olduğuna

D) Millî kimlik oluşturduğuna

12. Toplum bireylerin bir kültür ve kimlik etrafında toplanmasıyla oluşur. Kültür, bir toplumu diğer toplumlardan farklı kılan, geçmişten beri değişerek devam eden kendine özgü davranışları ile onun kimliğini oluşturan düşünüş tarzıdır.

Yukarıda verilen açıklamaya göre;

I. Örf ve adetlerimiz

II. Halk oyunlarımız

III. Yemeklerimiz

maddelerinden hangileri kültürümüzü oluşturan ögeler arasında yer alır?

A) Yalnız I

B) I ve II

C) II ve III

D) I, II ve III

13. Ülkemizde görülen kültürel özelliklerimizden biri de yöresel halk oyunlarımızdır. Ege Bölgesinde oynanan bir zeybek oyunu, Ankara ve çevresinde oynayan seğmen oyunu, Karadeniz Bölgesinin simgelerinden olan horon oyunu, Doğu ve Güneydoğu Bölgelerimizin halay oyunu ülkemizin her bölgesinde halkımızca bilinmekte ve çeşitli etkinliklerde sergilenmektedir.

Verilen metinden yararlanılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Halk oyunlarımız sadece kendi bölgelerinde oynanır.

B) Yöresel oyunlar bir bölgenin tanıtılmasında tek unsurdur.

C) Yöresel oyunlar yerel kültürün tanınmasında rol oynamaktadır.

D) Kültürel tanıtımlarda halk oyunlarımız yemeklerimizden sonra gelir.

14. "Bir milletin maddi ve manevi değerlerini oluşturan din, tarih, edebiyat, sanat, bilim, teknik, müzik vb. ögeler ancak dil aracılığıyla yeni nesillere aktarılabilir."

Yukarıdaki ifadede milli kültür ögelerinden "dil"in hangi özelliği vurgulanmıştır?

A) Millet olma bilincini oluşturması

B) Milli birlik ve beraberliği sağlaması

C) Kültür taşıyıcılığı görevini üstlenmesi

D) Duygu ve düşünce paylaşımı sağlaması

15. Bir milletin sahip olduğu maddi ve manevi değerler dil aracılığıyla gelecek kuşaklara aktarılır. Dil, milleti oluşturan bireyler arasında ortak duygu ve düşünceleri meydana getirir ve yaşatır. Dil aynı zamanda bir milletin bağımsızlık sembolüdür. Dilin güzel kullanılması millet olma bilincini geliştirir.

Verilen açıklama dikkate alındığında aşağıdaki cümlelerden hangisi yanlıştır?

A) Milli birlik ve beraberlik dilin gücüyle canlanır.

B) Kültür, dilin de yardımıyla dededen toruna aktarılır.

C) Dilimiz de bayrağımız gibi korunması gereken bir ögedir.

D) Güçlü bir ulus için dildeki yabancı kelimeler bir zenginliktir.

16. Yaz tatilinde ailesiyle birlikte Türkiye turuna çıkan Ahmet; Çankırı'da yaren gecesine katılmış, Yozgat'ta arabaşı çorbası yemiş Şanlıurfa'da katıldığı sıra gecesinde çiğ köftenin sınırları aşan tadını yerinde almıştır. Turlarının Karadeniz kısmında ise Trabzon'da yaptıkları kahvaltıda kuymak yemiş daha sonra gittikleri Rize'de ise Anzer balını da tatmayı ihmal etmemişlerdir. Tatili boyunca her yöreden bir şey öğrenen Ahmet çektiği fotoğrafları sunu halinde sınıf arkadaşlarıyla paylaşmıştır. Bu sayede Ahmet'in arkadaşları da ülkemiz hakkında bilgi sahibi olmuştur."

Yukarıda verilen metin incelendiğinde;

I. Ülkemiz kültürel unsurlar bakımından zengindir.

II. Ülkemizin her yöresinde farklı kültürel etkinlikler yapılmaktadır.

III. Bahsi geçen kültürel ögelerin tamamı bir coğrafi bölgede toplanmıştır.

IV. Kültürel ögeler üç farklı coğrafi bölgede yerinde görülerek bilgi edinilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve III

B) II ve III

C) I, II ve IV

D) II, III ve IV

III. BÖLÜM

BİR KİLİMİN DESENLERİ GİBİYİZ HEPİMİZ

ETKİNLİKLER

ETKİNLİK 1

Boşlukları Dolduralım

Aşağıda verilen kavramları cümlelerdeki boşluklara uygun şekilde yerleştiriniz.

Kalıp yargı **Ayrımcılık** **Ön yargı**

İnançlara saygı **Farklılıklara saygı**

- Irak'tan ülkemize gelerek okulun 6/A sınıfına kaydolan öğrencinin kıyafetiyle sınıf içerisinde dalga geçilmesi……….................

- Kadınların lastik değiştiremeyeceğini düşünen Ahmet'in babasının, arabasının lastiklerinin bir kadın tarafından değiştirilmesini istememesi…………….................

- Mardin'de Süryanilerin ve Müslümanların bir arada yaşaması…………........................... örneğidir.

- Üniversiteye yeni başlayan Mehmet'in öğretmenlerini sevemeyeceğini düşünmesi …………….................

- Parkta oynarken yürüme engelli arkadaşına kaydırakta öncelik veren Neşe'nin yaptığı davranış………….......................... örneğidir.

ETKİNLİK 2

Kavramları Açıklayalım

“Okuldan eve gitmek için otobüse binen öğrenci, oturması için yer verdiği yaşlı bir anne ile kızı arasında geçen konuşmaya kulak misafiri olmuş ve oldukça şaşırmıştır. Annesi kızına, yeni taşınan komşularını konuştukları şiveden dolayı sevmediğini ayrıca babalarının evin camlarını silmesini çok tuhaf bulduğunu anlatmıştır. Kızı ise annesinin söylediklerini destekleyerek hemen kabullenmiştir.”

Aşağıdaki soruları metinden yararlanarak cevaplayınız.

1) Öğrencinin ayaktaki teyzeye yer vermesi neyin göstergesidir?

………………………………………………………………………………………………..

2) Metinde bulunan ön yargı hangisidir?

…………………………………………………………………………………………………

3) Metinde bulunan kalıp yargı hangisidir?

…………………………………………………………………………………………………

4) Siz, otobüsteki öğrencinin yerinde olsaydınız anne ile kızı arasında geçen sohbete şaşırır mıydınız.? Neden?

…………………………………………………………………………………………………..

ETKİNLİK 3

Olaylar Ve Kavramlar

Aşağıdaki örnek olayları okuyup hangi kavramla ilgili olduğunu önündeki boşluğa (x) işareti koyarak belirtiniz.

ÖRNEK OLAYLAR	AYRIMCILIK	FARKLILIKLARA SAYGI	KALIP YARGI	ÖN YARGI
1) Babasını ütü yaparken gören Ayşe’nin “Baba sen anne mi oldun?” diyerek şaşkınlığını göstermesi.			X	
2) Tayvan’dan ülkemize gezmek için gelen turistin, Çinli sanılarak, koronavirüs taşıdığı şüphesi ile insanların korkması.				
3) Kız çocuklarının okula gönderilmemesi.				
4) Sınıftaki diğer öğrencilerin, albino hastası olan Derya ile aynı sırada oturmak istememesi.				
5) Bir insana hangi dinden, milletten, renkten, dilden, düşünceden olursa olsun öncelikle insan olduğu bilinciyle davranılması.				
6) Fazla kilolarına rağmen jimnastik hareketlerini rahatça yapabilen Esra’nın bu durumuna Beden Eğitimi öğretmeninin çok şaşırması.				

III. BÖLÜM SORULARI

1. İnsanlar doğdukları andan itibaren toplum içinde yaşarlar. Toplumu oluşturan bireylerin özellikleri aynı değildir. Toplumun bir arada uyum içinde yaşayabilmesi için bazı değerlere dikkat edilmesi gerekir.

Aşağıdakilerden hangisi toplumun bir arada uyum içinde yaşamasına kakı sağlar?

A) Ön yargılı davranmak

B) Din ayrımcılığı yapmak

C) Haklı-haksız ayrımı yapmak

D) Cinsiyet ayrımcılığı yapmak

2. Kalıp yargı: Halkın bir grup hakkındaki inancı, bir grubun başka bir grup hakkındaki duygusallaşmış, tecrübeyle çok az değişmiş olan inancıdır.

Aşağıdakilerden hangisi kalıp yargıya örnek bir durum değildir?

A) "Gözlük kullananlar çalışkandır."

B) "Kadınlar futboldan anlamaz."

C) "Türkler misafirperverdir."

D) "Erkekler ev işi yapmaz."

3. Sivil toplum kuruluşları kâr amacı gütmeyen; bağışlar ve üyelik ödemeleri gibi yollarla gelir sağlayan kuruluşlardır. Topluma yararlı bir hizmet sunmak çalışan yasal topluluklardır. Kuruluş amaçları doğrultusunda ihtiyaç sahiplerine yardım etmek için kurulmuşlardır.

Aşağıdakilerden hangisi sivil toplum kuruluşlarından biri değildir?

A) Anne Çocuk Eğitim Vakfı

B) Türk Eğitim Vakfı

C) Mehmetçik Vakfı

D) İçişleri Bakanlığı

4. Bir insan; hangi dinden, dilden, milletten, renkten, coğrafyadan, düşünceden ve anlayıştan olursa olsun öncelikle insan olduğunun unutulmaması gerekir. Her birey, saygıya değer bir canlıdır.

Aşağıdakilerden hangisi bu açıklamaya uygun bir cümle değildir?

A) Farklılıklarımız bizi zenginleştiren ögeler olmalıdır.

B) Olaylara bakış açımız başkalarıyla aynı olmayabilir.

C) Sadece insan olmak bile saygı göstermek için yeterlidir.

D) Toplumda farklı inançların yer alması olumsuz bir durumdur.

5. ve 6. soruları aşağıdaki metni okuyarak cevaplayınız.

Sedat Bey ve eşi yeni bir daireye taşınmışlardır. Taşındıkları dairenin üst katından zaman zaman gelen gürültüden çok rahatsız olmaktadırlar. Komşularının gürültücü ve kaba insanlar olduğunu düşünmektedirler. Bir süre sabrettikten sonra bu duruma daha fazla katlanamayıp sinirle komşularının kapısını çalmışlardır. Kapıyı koltuk değnekli yaşlı bir kadın açmış ve ''Yavrum sizi rahatsız ettiğimi biliyorum ama koltuk değneklerimin lastikleri eskimiş, yenilemek için dışarı çıkamıyorum, aldıracak kimsem de yok'' demiştir.

5. **Metinde anlatılanlara göre Sedat Bey ve eşi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?**

A) Ön yargılı davranmışlardır.

B) Yeterince hoşgörülü değillerdir.

C) Empati davranışı sergilemişlerdir.

D) Komşuları ile ilişkileri çok sevecen değildir.

6. **Metinde anlatılan durum düşünüldüğünde iyi bir komşuda olması gereken özellikler arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yer almaz</u>?**

A) Ön yargılı olmamak

B) Umursamaz olmak

C) Saygılı davranmak

D) Değer vermek

7. Küçük Kara Balık

Küçük Kara Balık, bir sabah erkenden uyanır ve annesini de dürterek uyandırır. Şaşkınlıkla uyanan annesi, ne olduğunu, neden sabahın bu erken saatinde bu şekilde uyandırıldığını sorar. Küçük Kara Balık "Yaşadığımız bu çağlayandan çok daha ötesini, denizi, okyanusu merak ediyorum, bunun için de bir geziye çıkacağım." der. Anne balık başta ne olduğunu anlayamaz, anladığında ise derhal vazgeçmesini söyler fakat Küçük Kara Balık çok kararlıdır. Annesiyle konuşmalarını duyan komşuları bir araya toplanır. Küçük Kara Balık'ın bu isteği komşuları sinirlendirir, çünkü bu küçük akarsuda doğup büyüdüklerinden dolayı, büyük denizleri, okyanusları keşfetme fikri onların gözünü korkutmaktadır. Küçük Kara Balık'a eğer buradan giderse bir daha geri dönemeyeceğini söylerler. (Samed BEHRENGİ)

Verilen parçaya göre, Küçük Kara Balık yaşadığı çağlayandan daha ötesini görmek istediğini söylediğinde, annesinin ve komşuların tutumu aşağıdakilerden hangisi olmuştur?

A) Bu karara çok sevinip onu desteklemişlerdir.

B) Başarısız olacağı konusunda peşin hüküm vermişlerdir.

C) Empatiyle yaklaşarak düşüncesini anlamaya çalışmışlardır.

D) Karşılaşacağı zorlukların onu daha güçlü yapacağını düşünmüşlerdir.

8.

Düşünceler, ırklar, diller
Bizi birbirimizden ayıran özellikler
Tek bir ortak yanımız
Bizim insan olmamız.

Birlikte güvendeyiz hepimiz
Farklılıklarla anlaşılıyor özelliklerimiz
Bir güç olursak eğer
Her işi yapabiliriz beraber.

Elif ŞAHNA

Verilen dizelerde şairin vurgulamaya çalıştığı düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Farklılıklara saygı

B) Toplumsal ayrışma

C) İnsanların aynı görüşte olması

D) Bireyselliğin ön plana çıkarılması

9. Aşağıda sosyal ilişkilerle ilgili bir metin verilmiştir.

13 yaşındaki Ayşe parkta annesi ile otururken birden bağırdı.

-Anne; arabalar, arabaları görüyor musun, nasıl ses çıkarıyorlar!

-Annesi sevgiyle Ayşe'nin saçını okşadı.

Ayşe bir süre sonra cıvıldaşan kuşlara bakarak heyecanla haykırdı:

-Anne kuşların sesini dinle!

Annesi gözleri buğulu onu izledi.

Yanlarında oturan genç bayan, bu bağrışmalardan rahatsız olmuş olacak ki Ayşe'nin annesinin yanına gelerek;

-Hanımefendi, kızınızı iyi bir doktora götürmelisiniz. Bazı sorunları var galiba.

Anne genç bayana dönerek şu cevabı verdi:

-O zaten iyi bir doktordan geliyor. Kızım doğuştan işitme engelliydi ve ameliyat sonrası duymaya başladı.

Verilen hikâye aşağıdaki kavramlardan hangisine örnek oluşturur?

A) Kalıp yargı

B) Hoşgörü

C) Ön yargı

D) Empati

10. Modernleşen dünyada “kızlar futbol oynamaz”, “erkekler yemek pişirmez” şeklindeki yargılar ortadan kalkmaktadır. Cinsiyet özelliklerinin herhangi bir işi yapmakta engel oluşturmadığı şeklinde bir bakış açısı zihinlere yerleşmektedir.

Yukarıdaki açıklamaya göre seçeneklerden hangisi söylenebilir?

A) Günümüzde kalıp yargıların toplumdaki etkinliği giderek azalmaktadır.

B) Toplumda iletişim hatası olan ön yargılı bakış açıları bulunmaktadır.

C) Ön yargılar bir süre geçtikten sonra kalıp yargılara dönüşmüştür.

D) Olumsuz yargılar günlük hayatın her alanında yer almaktadır.

11. Ön yargı; bir kişi ya da olaya ilişkin bilgi sahibi olmadan, önceden, peşin bir karara varmış olma durumudur.

Verilen açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisi ön yargının temel nedenidir?

A) Yeterince empati kurmamak

B) Farklılıklara saygı duymamak

C) Toplumsal ilişkileri geliştirmemek

D) Karşımızdakini yeterince tanımamak

12. Ayşe öğretmenin sınıfı otuz kişiydi. Hepsi birbirinden farklı özelliği olan tam otuz öğrenci. Öğrencilerden biri Ayşe öğretmenin dikkatini fazlasıyla çekiyordu. Bu öğrenci zamanla diğer öğrencilerinin gözünde okulun en hırçın öğrencisi olmuştu. Sık sık arkadaşlarına zarar veren davranışlar sergiliyordu. Derslerinde başarısız olduğundan öğretmenleri tarafından sürekli uyarılıyor ve eleştiriliyordu. Bu yüzden okul içinde dışlanmış bir durumdaydı. Okul idaresi konu ile ilgili olarak okul rehberlik servisini görevlendirmiş ve yapılan çalışma sonucu şu şekilde çıkmıştı: Öğrencinin babası çalışamayacak kadar hasta, annesi ise küçük kardeşine bakmaktaydı ve bu yüzden çalışamıyordu. Geçimlerini yardımlarla sağlıyorlardı. Öğrenci de okul çıkışında seyyar satıcılık yapıyordu. Eve geç geldiğinden geç yatıyor, ödevlerini yapamıyordu. Sabahları erken kalkıp okula gidiyor bu durum da öğrencinin davranışlarını olumsuz etkiliyordu.

Verilen metinden yararlanılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Olumsuz davranışı olan öğrenciler diğer öğrencilerden uzaklaştırılmalıdır.

B) Ön yargılı düşünce ve davranışlar sorunu doğru anlamamıza engel olabilmektedir.

C) Olumsuz davranışın kaynağının tespitinde rehberlik servisine önemli görevler düşer.

D) Yardımlaşma ve dayanışmaya önem verilmesi okuldaki sorunların çözümüne destek olabilir.

13. Milletimiz tarih boyunca kurduğu devletlerin bünyesinde farklı dinleri, mezhepleri ve etnik kökenleri barındırmıştır. Günümüzde de dinî, etnik ve mezhep ayrımı yapmadan insanların barış ve huzur içerisinde yaşaması için birtakım hususlar gereklidir.

Aşağıdakilerden hangisi bu hususlardan değildir?

A) Empati kurma

B) Ön yargılı olma

C) Hoşgörülü davranma

D) Farklılıklara saygı duyma

14. Kilimlerdeki renkler ve desenler tek başlarına bir anlam ifade etmezler. Renkler desenleri, desenler motifleri, motifler de kilimi oluşturur. Toplumdaki bireyler de bir kilimin desenleri gibidir. Bir araya gelmeleriyle toplum meydana gelir.

Verilen ifadelerden hangisi yukarıdaki parçaya uygun bir başlık <u>olamaz</u>?

A) “Gökkuşağının Renkleriyiz”

B) “Özgür ve Bağımsız Bireyleriz”

C) “Farklılıklarımız Zenginliğimizdir”

D) “Kır Çiçekleri Gibiyiz Rengarenk”

15.

Beni hor görme kardeşim
Sen altından ben tunç muyum?
Aynı vardan var olmuşuz
Sen gümüşsün ben sac mıyım?

Ne var ise sende bende
Aynı varlık her bedende
Yarın mezara girende
Sen toksun da ben aç mıyım?

Âşık VEYSEL

Âşık Veysel yazmış olduğu bu dizelerle;

I. İnsanların her konuda eşit olduğu

II. Farklılıklara karşı hoşgörülü olunması gerektiği

III. Toplumda koşulsuz sevgi ve saygının olması gerektiği

gibi konulardan hangilerini vurgulamıştır?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) II ve III

D) I, II ve III

16. Merhaba, ben Simge. Bir gemide kaptan adayı olarak işe başladım. Patronum bayan olmamdan dolayı yolculuğa ve iş baskısına dayanamayacağımı düşündüğü için, sigortamı benimle işe başlayan erkek adaylardan daha geç başlattı. Ben ise patronuma işimden asla vazgeçmeyeceğimi göstermeye çalıştım. Gemiyi kullanmaya devam ettim ve denetimden geçip kaptanlık için gerekli yetkileri aldım. Artık kendimi kanıtlamış ve vazgeçilmeyen bir çalışan olmuştum.

Verilen metinde anlatılan durum aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilgilidir?

A) Empati

B) Kalıp yargı

C) Sorumluluk

D) Farklılıklara saygı

17. Sevinç mutlu bir çocukluk geçirmektedir ve neşeli bir insandır. Babası ile annesi farklı din ve kültürlerden olmasına rağmen çok iyi anlaşmakta, aile içerisinde bir sorun yaşandığında sakin ve demokratik şekilde çözüm bulunmaktadır. Aile üyeleri her akşam yemek yerken gün içinde yaşadıklarını birbirleriyle paylaşmaktadırlar. Komşulara ve arkadaşlara haftanın belirli günlerinde ziyaretlere gidilmektedir.

Yukarıda anlatılanlara göre Sevinç'in ailesinde;

I. Birlik ve beraberlik

II. Hoşgörü ve saygı

III. Kaygı ve yalnızlık

gibi duygu ve davranışlardan hangilerinin görülmesi beklenmez?

A) Yalnız I

B) Yalnız III

C) I ve II

D) I ve III

IV. BÖLÜM

BİR ELİN NESİ VAR İKİ ELİN SESİ VAR

ETKİNLİKLER

ETKİNLİK 1

STK'lar ve Görev Alanları

Aşağıda verilen sivil toplum kuruluşlarını ilgili oldukları görev alanlarıyla eşleştiriniz.

LÖSEV	Çevre
Mehmetçik Vakfı	Sağlık
Türk Eğitim Vakfı	Yardımlaşma
TEMA	Arama Kurtarma
AKUT	Eğitim

ETKİNLİK 2

Kelime Avı

Bulmaca alanında karışık olarak verilen harfler içerisine gizlenmiş kelimeleri bulunuz. (Soldan sağa ve yukarıdan aşağıya.) Aranacak kelimeler sağ sütunda verilmiştir. Kelimeleri bulduktan sonra alttaki tabloda verilen tanımlama cümlelerinin hangi kelimeye ait olduğunu bularak numarasını aranacak kelimelerin sağındaki alana yazınız.

Bulmaca											Aranacak Kalimeler	No
M	E	F	C	R	O	L	G	A	K	E	• DİL	
İ	F	Ö	B	J	D	İ	L	Ö	Ü	T	• HAK	
M	Z	N	B	M	Ö	İ	T	A	L	K	• ROL	
A	N	Y	U	İ	E	F	A	T	T	I	• İMECE	
R	T	A	C	M	L	T	R	S	Ü	Z	• TARİH	
İ	T	R	V	E	O	Z	İ	B	R	I	• KIZILAY	
F	V	G	M	C	Ç	Z	H	C	K	L	• MİMARİ	
S	A	I	N	E	A	K	M	U	F	A	• KÜLTÜR	
F	U	G	N	E	K	L	M	Ö	Y	Y	• ÖN YARGI	
A	Y	R	I	M	C	I	L	I	K	İ	• AYRIMCILIK	

Tanımlama Cümleleri
1. Cinsiyet, dil, din, renk, ırk veya etnik köken nedeniyle insanlara farklı davranılması.
2. İnsanların günlük yaşamlarında kullandıkları veya içinde barındıkları yapıların genel adıdır.
3. Toplumların nesilden nesile aktarıp biriktirerek oluşturdukları maddi ve manevi değerlerin tümü.
4. Kişilere anayasa ile verilen kazanımların tümüne verilen isim.
5. Bir kimse veya bir şeyle ilgili olarak belirli şart, olay ve görüntülere dayanarak önceden edinilmiş olumlu veya olumsuz yargı, peşin yargı, peşin hüküm, peşin fikir.
6. Doğal afet veya olağanüstü durumlarda yardım amacıyla kurulan kuruluşumuzdur.
7. Duygu ve düşüncelerin aktarılmasını sağlayan araçtır.
8. Geçmişte yaşamış insanların faaliyetlerini yer, zaman, sebep-sonuç ilişkisi vb. açılardan, belgelere dayanarak inceleyen bilim dalıdır.
9. Bir kişinin toplum içerisindeki üstlendiği görevi ve konumudur.
10. Kırsal topluluklarda köyün zorunlu ve isteğe bağlı işlerinin köylülerce eşit şartlarda emek birliğiyle gerçekleştirilmesi.

IV. BÖLÜM SORULARI

1. Komşuların birbirleriyle yemeklerini paylaşması, aşure gününde aşure yemeği ikram edilmesi, cenaze evlerine yemek götürülmesi, düğünlerde hediye verilmesi gibi davranışlar Türk toplumundaki yardımlaşma ve dayanışma örneklerindendir.

   Buna göre aşağıdakilerden hangisi yardımlaşma ve dayanışmanın faydalarından değildir?

   A) Toplumda yardımsever bireyler yetişir.

   B) Kardeşlik ve dostluk duyguları gelişir.

   C) Birlik ve beraberlik daha da güçlenir.

   D) Toplumda bireysel farklılıklar artar.

2. **Afetlerde ve olağanüstü dönemlerde korumasız ve muhtaç olan bireylere maddi ve manevi yardım sağlamak amacıyla kurulan sosyal yardımlaşma kurumu aşağıdakilerden hangisidir?**

   A) Yeşilay

   B) Türk Kızılayı

   C) Mehmetçik Vakfı

   D) Darülaceze Vakfı

3. "Ateş odunla, akıl bilgiyle, kalp sevgiyle beslenir. Sivil toplum kuruluşları yaptıkları faaliyetlerle sosyal yardımlaşma ve dayanışmayı gerçekleştirmektedir."

   Buna göre sivil toplum kuruluşlarının toplumsal yararları konusunda aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

   A) Ülkede birlik ve beraberlik artar.

   B) Kişiler arası iletişim artar.

   C) Kültürel farklılıklar artar.

   D) Toplumsal huzur artar.

4. Türkler tarih boyunca yardımlaşma ve dayanışmanın en güzel örneklerini sergilemişlerdir. Birlik ve beraberlik duygusu ile zaferler kazanıp güçlü devletler kurmuşlardır. İslamiyet'le birlikte yardımlaşma ve dayanışma duygusu da pekişmiştir.

   Aşağıdakilerden hangisi yardımlaşma ve dayanışma doğrultusunda yapılan çalışmalardan değildir?

   A) Farklı alanlarda faaliyet gösterecek vakıfların kurulması

   B) Güvenliğin sağlanması için orduların oluşturulması

   C) İhtiyaç sahiplerine zekât ve sadaka verilmesi

   D) Yoksullar için aşevlerinin açılması

5. ve 6. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

6. sınıf öğrencisi Ali okuma yazmada pek başarılı olmayan bir öğrenciydi. Yarıyıl tatili gelmiş, karneler alınmıştı. Ali'nin karnesinde başarı durumu pek iyi görünmüyordu. Bu durum Ali'yi olduğu kadar arkadaşlarını da üzmüştü. Sınıf olarak şöyle bir karar aldılar: Tatilde her arkadaşı bir gün Ali'nin evine gidecek ve ona okuma yazma konusunda destek olacaktı. Bu plan işe yaramış ve tatil sonunda Ali okula okuma yazmayı öğrenmiş olarak dönmüştü.

5. **Metinde anlatılanlara göre Ali'nin okuma yazmayı öğrenmesinde etkili olan öge aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Azim

B) Kararlılık

C) Çalışkanlık

D) Yardımseverlik

6. **Yukarıdaki metne göre Ali'nin başarılı olmasına yardımcı olan durum hangisidir?**

A) Arkadaşları tarafından desteklenmesi

B) Daha çok kaynak kitaba ulaşmak isteği

C) Öğretmenin onunla daha çok ilgilenmesi

D) Anne ve babası tarafından ödüllendirilmesi

7. Bir müze gezisinde ilk defa sadaka taşlarıyla karşılaşan Müge, babasına bunların ne işe yaradığını sordu. Babası ise Osmanlı ve Selçuklu Devletlerinde yoksullara yardım etmek isteyen kişilerin bu taşlara para bıraktığını, ihtiyaç sahibi insanlarında buradan ihtiyacı kadar parayı alıp geri kalanına dokunmadığını anlattı. Sonra da kızına şu soruyu sordu: -Şimdi söyle bakalım sadaka taşları topluma nasıl bir katkı sağlar?

Müge babasının sorusuna aşağıdaki cevaplardan hangisini verirse yanlış cevap vermiş olur?

A) Toplumsal dayanışmayı artırır.

B) Birlik ve beraberliği güçlendirir.

C) Yardımlaşma duygusunu geliştirir.

D) Toplumda ön yargıları kuvvetlendirir.

8. Arif Bey yeni bir mutfak masası almış fakat kısa bir süre sonra masanın kenarında soyulmalar oluşmuştur. Arif Bey, sorunu masayı satın aldığı mağazaya bildirmiştir. Ancak mağaza yetkilileri, bu durumun normal olduğunu ve yapılacak bir şey olmadığını söyleyerek şikâyeti dikkate almamışlardır. Bunun üzerine Arif Bey, hakkını aramak için, yaşadığı ilçedeki Tüketici Hakem Heyetine başvuruda bulunmuştur. Tüketici Hakem Heyeti, bilirkişi raporuna göre Arif Bey'i haklı görüp mutfak masasının geri alınmasına ve ödenen ücretin mağaza tarafından alıcıya iade edilmesine karar vermiştir.

Verilen metindeki durum hakkında aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılırsa yanlış olur?

A) Sorun çözülürken hak ve sorumluluklardan faydalanılmıştır.

B) Sorunun çözümünde kanunların sağladığı korumadan yararlanılmıştır.

C) Satıcı ile müşteri arasında sağlıklı ve olumlu bir iletişim sağlanabilmiştir.

D) Alışverişte yaşanan sorun yasalar ve uzmanların yardımıyla çözümlenmiştir.

9. Bir toplumda yardımlaşma ve dayanışma çok önemlidir. Bunu aşağıdaki gibi de ifade edebiliriz:

Yardımlaşma + Dayanışma = ... toplum

Yukarıda boş bırakılan yere yazılması uygun olan ifade hangisidir?

A) Saygısız

B) Ön yargılı

C) Mutlu ve huzurlu

D) Bencil ve çıkarcı

10. Hayatta bazen tek başımıza başaramayacağımız işler ve üstesinden gelemeyeceğimiz zorluklarla karşılaşabiliriz. Böyle zamanlarda gücümüzü ve yeteneğimizi başkalarıyla birleştirerek iş birliği yapmamız gerekir. Türk kültüründe bunun en güzel örneklerinden biri de imece uygulamalarıdır.

Seçeneklerden hangisi yukarıdaki açıklamayı destekleyici nitelikte değildir?

A) Yalnız taş duvar olmaz.

B) Eller çoğalınca işler azalır.

C) Damlaya damlaya göl olur.

D) Bir elin nesi var, iki elin sesi var.

11. Mehmet Bey bir tekstil dükkânında çalışmaktayken yaşanan ekonomik krizden dolayı işten çıkarılmıştır. İşten çıkarıldığı için ev kirasını ödeyemeyen Mehmet Bey, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı'na başvuruda bulunmuştur. Vakfın yaptığı yardımla evinin kirasını ödeyebilen Mehmet Bey'in komşuları da bir araya gelerek para yardımında bulunmuşlardır. Mehmet Bey komşularının bu davranışından çok mutlu olmuş ve duygulanmıştır.

Metinde anlatılanlara bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Zor durumlar toplumsal dayanışmayla daha kolay atlatılabilmektedir.

B) Devlet kurumları zor durumda kalan vatandaşları gözetmektedir.

C) Toplumsal dayanışma komşuluk bağlarını güçlendirmektedir.

D) Komşuları Mehmet Bey'in durumuna duyarsız kalmışlardır.

12. Yardımlaşma ve dayanışma, hayatımızın vazgeçilmez değerleridir. Hayatta bazen tek başımıza yapamayacağımız, üstesinden gelemeyeceğimiz işler vardır. Böyle zamanlarda iş birliği yapmak, gücümüzü ve yeteneklerimizi birleştirmek gerekir. Komşuların birbirlerine yemek vermesi, aşure gününde aşurelerin dağıtılması, cenaze evlerine yemek götürülmesi, düğünlerde hediye verilmesi vb. davranışlar Türk toplumunun yardımlaşma ve dayanışma örneklerindendir.

Metne göre toplumsal yardımlaşma ve dayanışmanın sağladığı faydalar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Problemlerin çözümü kolaylaşır.

B) Başarıyı da beraberinde getirir.

C) Toplumsal rekabeti güçlendirir.

D) Yardımsever bireyler yetiştirir.

13. Aşağıdaki tabloda bazı yardım kuruluşları ve özellikleri karışık olarak verilmiştir.

	Yardım kuruluşları	Özellikleri	
I	Darülaceze Başkanlığı	Ülkemizde sosyal yardım hizmetlerini yürüten resmi kurumdur.	a
II	İlçe Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları	Yaşlı kimsesiz ve muhtaç insanların ihtiyaçlarını karşılayan kurumdur.	b
III	Türk Silahlı Kuvvetleri Mehmetçik Vakfı	Kan ihtiyacını karşılamak amacıyla kurulmuştur.	c
IV	Türk Kızılayı	Askerlerimize sosyal ve ekonomik destek vermek için kurulmuştur.	d

Özellikleri verilen yardım kuruluşları aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

A) I-b, II-a, III-d, IV-c

B) II-b, III-c, II-d, IV-a

C) IV-c, I-a, III-b, II-d

D) III-d, IV-b, I-a, II-c

14.

"Bir mum, diğer mumu tutuşturmakla ışığından bir şey kaybetmez."

Mevlana'nın söylemiş olduğu bu söze en uygun davranış aşağıdakilerden hangisidir?

A) Otizmli bir öğrencinin sınıf içerisinde sevgi ve saygıyla sahiplenilmesi

B) İmkânsızlıklara rağmen eğitim gören öğrencinin tıp fakültesini kazanması

C) Bir okuldaki bütün öğrencilerin beraberce okul bahçesindeki çöpleri toplaması

D) Ali'nin, arkadaşının derste anlamadığı yerleri anlatıp öğrenmesine yardımcı olması

15. Takvimler 23 Ekim 2011'i gösterdiğinde acı haber Van'dan geldi. Önce 23 Ekim 2011'de 7.2 şiddetinde, ardından 9 Kasım 2011'de 5.6 şiddetinde iki büyük deprem yaşayan Van'ın hemen her yerinden feryatlar yükselmeye başladı. Yüzlerce ev yıkıldı, on binlercesi hasar gördü. 644 vatandaşımız hayatını kaybetti. Depremin hemen ardından bölgeye ulaşan Türk Kızılay'ı çadır kentlerde yüz binlerce insana hizmet verdi. Aynı anda ihtiyaç malzemelerinin dağıtımını da gerçekleştirdi.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi yardımlaşma ve dayanışmanın faydalarından biri <u>değildir</u>?

A) Kardeşlik ve dostluk duygularını geliştirir.

B) Problemlerin kolay çözülmesini sağlar.

C) Sorunları da beraberinde getirir.

D) Birlik ve beraberliği güçlendirir.

V. BÖLÜM

HAKLARIMLA VARIM, BENİM SORUMLULUKLARIM

ETKİNLİKLER

ETKİNLİK 1

Doğru – Yanlış ve Hak – Sorumluluk

Aşağıda hak ve özgürlüklerle ilgili verilen ifadelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" harflerinden uygun olanını yazınız.

( ) Kişi toplumda kendi haklarını kullanabilmeli ve özgürce hareket edebilmelidir.

( ) Başkalarının hak ve özgürlükleri dikkate alınmamalıdır.

( ) Sınırsız özgürlük, özgürlüğü ortadan kaldırır.

( ) Yazılı ve yazısız kurallara uyulmadığında toplumda huzur bozulur.

( ) Özgürlük, kişinin her istediğini yapabilmesidir.

Aşağıdaki tabloda verilen ifadelerin karşısına; hak ise "H", sorumluluk ise "S" harflerinden uygun olanını yazınız.

Oyun kurallarına uymak.	
Sevgi, saygı, ilgi görmek.	
Ailesiyle birlikte yaşamak.	
Çevreye karşı duyarlı olmak.	
Düzenli ders çalışmak.	
Güven içinde olmak, eğlenmek, dinlenmek.	

ETKİNLİK-2

Örneklerle Rol - Hak - Sorumluluk

Günlük hayatınızda sahip olduğunuz çeşitli rollerin verilmiştir, bu rollerinizle ilgili sahip olduğunuz haklarınızı ve sorumluluklarınızı aşağıdaki tabloya yazınız.

	ROL	HAK	SORUMLULUK
1	Öğrenci		
2	Kaleci		
3	Hasta		
4	Yolcu		
5	Müşteri		
6	İzleyici		

ETKİNLİK 3

Bil Bakalım Hangisi!

Doğa'nın gün içerisinde yaptıklarını hak, özgürlük ve sorumluluk çerçevesinde değerlendirerek uygun olan kutucuğu işaretleyelim.

Doğa'nın yaptıkları	Hak	Özgürlük	Sorumluluk
Sabah kalkınca yatağını düzeltmesi			✓
Okula gitmeden önce kahvaltı yapması			
Okula giderken trafik kurallarına uyması			
Beslenme saatinde istediği meyveyi yemesi			
Teneffüste kantinden su alıp içmesi			
Anlamadığı konu için öğretmeninden yardım istemesi			
Eve giderken çöpünü yere atan arkadaşını uyarması			
Annesi haber izlerken kendisinin maç izlemesi			
Maç bittikten sonra ödevlerini yapmak için odasına gitmesi			
Ödevlerini yaparken en sevdiği dersten başlaması			

V. BÖLÜM SORULARI

1. Ortaokul öğrencisi Sude; teneffüste arkadaşları ile sohbet ederken, Sosyal Bilgiler dersinde öğrendiği sorumluluk kavramı ile ilgili olarak arkadaşlarına; "Düzenli ders çalışma ve ödev yapma sorumluluğumuzu yerine getirmenin bizlere sağlayacağı faydalar nelerdir?" sorusunu sordu.

Sude'nin sorusuna arkadaşlarının verdiği cevaplardan hangisi doğru olamaz?

A) Derslerdeki başarılarımız yükselir.

B) Planlı çalışma alışkanlığı kazanırız.

C) Bedensel sağlığımız ve gücümüz artar.

D) Zamanımızı daha verimli kullanmış oluruz.

2. Sosyal Bilgiler Öğretmeni Sibel Hanım, öğrencilerinden dünya genelinde bir salgın olan "Koronavirus" konusunda söz, yazı, resim veya başka yöntemlerle görüşlerini ve alınabilecek tedbirleri ifade ederek okulda farkındalık oluşturmalarını istemiştir.

Yukarıdaki çalışmaya katılacak öğrenciler hak ve özgürlüklerden hangisini kullanmış olurlar?

A) Eğitim hakkı

B) Sağlık hakkı

C) Seyahat özgürlüğü

D) Düşünce özgürlüğü

3. Sosyal Bilgiler Öğretmeni Sevda Hanım, öğrencilerine "Çocuk haklarının varlığının ve uluslararası belgelerle koruma altına alınmasının gerekçeleri nelerdir?" sorusunu yöneltti.

Sevda Hanım'ın sorusuna öğrencilerin verdiği aşağıdaki cevaplardan hangisi yanlıştır?

A) Dünyanın farklı yerlerini daha yakından görüp tanımak

B) Fiziksel ve duygusal olarak korunmalarını sağlamak

C) Düşüncelerini özgürce ifade etmelerini sağlamak

D) Fırsat ve imkân eşitliğine ulaşmalarını sağlamak

4. Günlük yaşamımızda farklı sorunlar ile karşılaşabiliriz. Bu sorunlara çözüm ararken haklarımız, sorumluluklarımız ve özgürlüklerimize göre hareket etmemiz gerekir.

Aldığımız bir üründe sorun çıktığında satıcı sorunun çözümü için yardımcı olmazsa aşağıdaki kurumlardan hangisine öncelikle başvurmalıyız?

A) Mahkemeler

B) Belediye Başkanlıkları

C) Tüketici Hakları Hakem Heyeti

D) Cumhurbaşkanlığı İletişim Hattı

5. Ortaokul 6. sınıf öğrencisi Kağan, sınıfının duvarında asılı duran saatin arızalı olduğunu fark etti. Bu durumu ailesine ileten Kağan, sınıfı için yeni bir duvar saati daha satın aldı. Fakat okula getirdiğinde yeni aldığı saatin de çalışmadığını gördü.

Bu durumda Kağan'ın öncelikle aşağıdakilerden hangisini yapması gerekir?

A) Gidip yeni bir saat daha satın alması

B) Bozuk saati tamirciye götürüp tamir ettirmesi

C) Elinden geleni yaptığı için durumu kabullenmesi

D) Saati aldığı yere faturası ile götürüp değiştirmesi

6. Kuşları çok seven Güzel Günler Ortaokulu 6/A Sınıfı öğrencileri, okullarının yanında bulunan parktaki ağaçlara konulmak üzere belediyeden kuş yuvası istemeye karar vermişlerdir.

Bu isteklerinin yerine getirilmesi için öğrencilerin hangi haklarını kullanmaları gerekmektedir?

A) Sağlık hakkı

B) Eğitim hakkı

C) Dilekçe hakkı

D) Barınma hakkı

7. **Aşağıda verilen hak – sorumluluk eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

	Hak	Sorumluluk
A)	Eğitim alma	Ödevlerini zamanında yapma
B)	Barınma ve güvenlik	Odanı toplama
C)	Teneffüse çıkma	Koridorlarda koşmama
D)	Sağlıklı çevrede yaşama	Arkadaşlarıyla oynama

8. Ali Bey yeni bir cep telefonu satın almıştır. Ancak eve gelip paketini açtığında telefonun bozuk olduğunu görmüştür. Bunun üzerine telefonu faturasıyla birlikte aldığı mağazaya götürüp durumu anlatmıştır. Fakat mağaza yetkilisi ürünün satarken bozuk olmadığını tüketiciden kaynaklı bir sorun olduğunu iddia etmiştir. Mağazanın sorunu çözmemesi üzerine Ali Bey yaşadığı ilçenin Tüketici Hakem Heyeti temsilciliğine başvurmuştur. Tüketici Hakem Heyeti, Ali Bey'i haklı bulmuş ve mağazanın kusurlu ürünü değiştirmesine karar vermiştir.

Verilen metne göre Ali Bey için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Etkin bir vatandaştır.

B) Haksız kazanç elde etmektedir.

C) Hak ve sorumluluklarını bilmektedir.

D) Hakkını ararken kanunlara uygun davranmaktadır.

9. 6. sınıf öğrencisi Gülce arkadaşları ile oynamak için evinin yakınındaki parka gitmişti. Parkta yerlerde cam kırıkları ve çöplerin olduğunu görünce oyun oynamaktan vazgeçerek evine döndü.

Buna göre Gülce;

I. eğitim,

II. oyun oynama,

III. sağlıklı ve temiz bir çevrede yaşama

haklarından hangilerini <u>kullanamamıştır</u>?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I ve II

D) II ve III

10. Her gün işe arabasıyla gidip gelen Saffet Bey akşamları evde ailesiyle sohbet ederken yollar çok bozuk olduğu için arabasının sürekli arıza yaptığından bahsediyordu. Bunun üzerine 6. sınıf öğrencisi olan oğlu Ahmet babasına, Sosyal Bilgiler dersinde dilekçe hakkını öğrendiğinden bahsederek eğer isterse belediyeye bu konuda dilekçe yazabileceklerini söyledi. Saffet Bey oğlunun söylediklerini dikkate alarak oğluyla birlikte belediyeye dilekçe yazdı. Birkaç gün sonra, yolun bozuk kısımlarının onarıldığını gören Saffet Bey çok mutlu oldu.

Verilen metinde anlatılanlardan yola çıkılarak aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

A) Derste öğrendiklerimiz sadece okulda işimizi kolaylaştırır.

B) Sorunlarımızın çözümü için dilekçe yazmayı bilmemiz şarttır.

C) Sorumluluklarımızı yerine getirirsek haksızlığa da uğramayız.

D) Hak ve sorumluluklarımızı bilmek bizi sorunlara karşı güçlendirir.

11. 6. sınıf öğrencisi Ahmet; hak, özgürlük ve sorumluluklar ile ilgili şu bilgiyi vermiştir:

Toplum içinde yaşayan insanların ortak yaşamlarını düzenleyen kurallar vardır. Bu kurallara uyulmadığında toplum yaşamında kargaşa ortaya çıkar. İnsan rahat ve mutlu bir yaşam sürdüremez. Kişi kendi hakkını savunabilmeli ve özgürce hareket edebilmelidir.

Ahmet konuşmasında aşağıdakilerden hangisine dikkat çekmiştir?

A) Kuralların hayatı kolaylaştırdığına

B) İnsanın sosyal varlık olduğuna

C) Komşuluk ilişkisinin geliştiğine

D) Toplumsal kuralların neler olduğuna

12. 6. sınıf öğrencisi Yunus, mahallesinde bulunan sokak hayvanları için, belediyeye bir dilekçe yazarak, sokaklara karton evler ve su kapları konulmasını istemiştir.

Verilen açıklamaya göre Yunus ile ilgili;

I. Çevresindeki sorunları hakları çerçevesinde çözümlemek istemektedir.

II. Haklarının neler olduğunu ve nasıl kullanacağını bilen bir bireydir.

III. İsteğini doğru kuruma, kanunların belirlediği yol ile bildirmiştir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I.

B) I ve II.

C) II ve III.

D) I, II ve III.

13. Toplum içerisinde hak ve sorumluluklar uygun bir şekilde yaşarken dahi bazı sorunlarla karşılaşabiliriz. Karşılaştığımız bu sorunlara çözüm ararken yine hak ve sorumlulukları göz önünde bulundurmalı ve sorunlarımızı bu çerçevede çözmeye çalışmalıyız.

Aşağıdakilerden hangisi verilen açıklamaya uygun bir davranış değildir?

A) Arkadaşını çok seven Anıl'ın arkadaşını korumak için onun hatalarını üstlenmesi

B) Ağaçtan inemeyen kedinin kurtarılması için Sündüs'ün itfaiyeye haber vermesi

C) Çöplerin sokakta birikmesi nedeniyle Cem Bey'in belediyeye dilekçe yazması

D) Aldığı ürünün bozuk olduğunu gören Ezgi'nin fişiyle markete gitmesi

CEVAP ANAHTARI

ÇOKTAN SEÇMELİ SORULARIN CEVAPLARI

I. BÖLÜM	II. BÖLÜM	III. BÖLÜM	IV. BÖLÜM	V. BÖLÜM
1. D	1. D	1. C	1. D	1. C
2. A	2. D	2. A	2. B	2. D
3. A	3. C	3. D	3. C	3. A
4. A	4. C	4. D	4. B	4. C
5. B	5. B	5. C	5. D	5. D
6. D	6. A	6. B	6. A	6. C
7. D	7. B	7. B	7. D	7. D
8. C	8. C	8. A	8. C	8. B
9. B	9. C	9. C	9. C	9. D
10. D	10. C	10. A	10. C	10. D
11. A	11. D	11. D	11. D	11. A
12. C	12. D	12. A	12. C	12. D
13. C	13. C	13. B	13. A	13. A
14. D	14. C	14. B	14. D	
15. B	15. D	15. B	15. C	
16. A	16. C	16. B		
17. B		17. C		
18. A				
19. C				

ETKİNLİKLERİN ÇÖZÜMLERİ

I. BÖLÜM

ETKİNLİK 1: Doğru mu yanlış mı?

Çözümler (Sırasıyla): (D) - (D) - (Y) - (Y) - (D)

ETKİNLİK 2: Rollerim: Doğuştan mı, sonradan mı?

Doğuştan Edinilen Roller:1-4-5-8-9

Sonradan Edinilen Roller :2-3-6-7-10

ETKİNLİK 3: Değişen Rollerim

(Öğrencinin cevabı................)

II. BÖLÜM

ETKİNLİK 1: Bul ve Eşleştir

Yıldız: IV	Üçgen: VI	Daire: III
Dikdörtgen: I	Kare: II	Kalp: V

ETKİNLİK 2: Oynayalım - Öğrenelim: Anagram Bulmaca

ÇÖZÜMLER

Harfleri Karışık Olarak Verilen Kelimeler:

1. ÖNYARGI	2. DÜĞÜN	3. CİMER
4. GELENEK	5. SORUMLULUK	6. HAK
7. KIZILAY	8. GÖRENEK	9. YARDIMLAŞMA

Ulaşması Gereken Mesaj: ÖNCE SAYGI

III. BÖLÜM

ETKİNLİK 1: Boşlukları Dolduralım

Çözümler (Sırasıyla): “Ayrımcılık”, “Kalıp yargı”, “İnançlara saygı”, “Ön yargı”, “Farklılıklara saygı”

ETKİNLİK 2: Kavramları Açıklayalım

Cevaplar:

1) Saygılı davranan, sorumluluklarını bilen biri olduğunun göstergesidir.

2) Komşularını şivesinden dolayı sevmemeleri ön yargıdır.

3) Evin babasının camları silmesi. “Erkeklerin ev temizliği yapması.”

4) (Öğrencinin cevabı................)

ETKİNLİK 3: Olaylar Ve Kavramlar

Çözümler: 1-Kalıp yargı. 2-Ön yargı. 3-Ayrımcılık. 4-Ayrımcılık. 5-Farklılıklara saygı. 6-Ön yargı

IV. BÖLÜM

ETKİNLİK 1: STK'lar ve Görev Alanları

Lösev	Sağlık
Mehmetçik Vakfı	Yardımlaşma
Türk Eğitim Vakfı	Eğitim
Tema	Çevre
Akut	Arama Kurtarma

ETKİNLİK 2

Kelime Avı (ÇÖZÜMLER)

Bulmaca alanında karışık olarak verilen harfler içerisine gizlenmiş kelimeleri bulunuz. (Soldan sağa ve yukarıdan aşağıya.) Aranacak kelimeler sağ sütunda verilmiştir. Kelimeleri bulduktan sonra alttaki tabloda verilen tanımlama cümlelerinin hangi kelimeye ait olduğunu bularak numarasını aranacak kelimelerin sağındaki alana yazınız.

Bulmaca											Aranacak Kalimeler	No
M	E	F	C	R	O	L	G	A	K	E	• DİL	7
İ	F	Ö	B	J	D	İ	L	Ö	Ü	T	• HAK	4
M	Z	N	B	M	Ö	İ	T	A	L	K	• ROL	9
A	N	Y	U	İ	E	F	A	T	T	I	• İMECE	10
R	T	A	C	M	L	T	R	S	Ü	Z	• TARİH	8
İ	T	R	V	E	O	Z	İ	B	R	I	• KIZILAY	6
F	V	G	M	C	Ç	Z	H	C	K	L	• MİMARİ	2
S	A	I	N	E	A	K	M	U	F	A	• KÜLTÜR	3
F	U	G	N	E	K	L	M	Ö	Y	Y	• ÖN YARGI	5
A	Y	R	I	M	C	I	L	I	K	İ	• AYRIMCILIK	1

V. BÖLÜM

ETKİNLİK 11: Doğru – Yanlış ve Hak – Sorumluluk

Cevap (Doğru-Yanlış kısmı sırasıyla): D-Y-D-D-Y

Cevap (Hak-Sorumluluk Kısmı sırasıyla): S-H-H-S-S-H

ETKİNLİK-8: Örneklerle Rol - Hak - Sorumluluk

1. Öğrenci	-Eğitim hakkı	-Ders çalışmak
2. Kaleci	-Oyun hakkı	-Gol yememek
3. Hasta	-Sağlık hakkı	-Hastane kurallarına uymak
4. Yolcu	-Seyahat hakkı	-Emniyet kemeri takmak
5. Müşteri	-Tüketici hakkı	-Fiş veya fatura almak
6. İzleyici	-Eğlenme hakkı	-Etrafını rahatsız etmemek

ETKİNLİK 4: Bil Bakalım Hangisi!

Çözümler:

Okula gitmeden önce kahvaltı yapması:	Hak
Okula giderken trafik kurallarına uyması:	Sorumluluk
Beslenme saatinde istediği meyveyi yemesi:	Özgürlük
Teneffüste kantinden su alıp içmesi:	Hak
Anlamadığı konu için öğretmeninden yardım istemesi:	Hak
Eve giderken çöpünü yere atan arkadaşını uyarması:	Sorumluluk
Annesi haber izlerken kendisinin odasında maç izlemesi:	Özgürlük
Yemeğini yedikten sonra ödevlerini yapmak için odasına gitmesi:	Sorumluluk
Ödevlerini yaparken en sevdiği dersten başlaması:	Özgürlük

meb.gov.tr